

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بابل

دانشکده پرستاری و مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته پرستاری سالمندی

عنوان:

ارتباط بین تاب آوری و بار مراقبتی مراقبین خانوادگی سالمندان مبتلابه بیماری مزمن

انسدادی ریه

اساتید راهنما:

دکتر زهرا فتوکیان

دانشیار گروه آموزشی اصول و فنون پرستاری

زهرا جنت علیپور

مربی گروه آموزشی پرستاری کودکان

نگارش:

فتانه سبزعلی پور شیاده

خلاصه فارسی

ارتباط بین تاب آوری و بار مراقبتی مراقبین خانوادگی سالمندان مبتلا به بیماری مزمن انسدادی ریه

سابقه و هدف: مراقبین خانوادگی، بار زیادی را در هنگام مراقبت از بیمار مبتلا به بیماری مزمن متحمل می شوند. با توجه به اینکه بار مراقبتی تحت تأثیر نوع بیماری مزمن، ویژگی‌های شخصیتی و شرایط محیطی قرار دارد، مطالعه‌ی حاضر باهدف "تعیین ارتباط بار مراقبتی با تاب آوری مراقبین خانوادگی سالمندان مبتلا به COPD" انجام شد.

روش پژوهش: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی است. ۲۴۰ نفر از مراقبین خانوادگی مراجعه کننده به کلینیک فوق تخصصی ریه بابل در مطالعه شرکت کردند. روش نمونه‌گیری در دسترس بود. ابزار جمع‌آوری داده ها، پرسشنامه‌های تاب آوری و فشار مراقبتی بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۸ و آزمون‌های آماری تست، آنوا، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون تجزیه و تحلیل شدند. سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ بود.

یافته‌ها: میانگین سنی مراقبین $51/20 \pm 11/84$ سال بود. میانگین نمره بار مراقبتی $(20/01 \pm 6/46)$ در سطح متوسط بود. اکثر مراقبین، بار مراقبتی در سطح کم ($55/8$ درصد) و یا متوسط ($43/8$ درصد) را تجربه کرده بودند. میانگین نمره تاب آوری مراقبین $(77/85 \pm 10/17)$ در سطح بالا بود. بین تاب آوری و بار مراقبتی مراقبین رابطه منفی و معنی‌داری وجود داشت، بدین معنی که با افزایش تاب آوری، بار مراقبتی مراقبین کمتر می‌شود. بین بار مراقبتی با متغیرهای سن، جنس، سطح تحصیلات، شغل، میزان درآمد، مدت مراقبت از سالمند، وضعیت زندگی و نسبت مراقب با سالمند ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که با افزایش تاب آوری، بار مراقبتی مراقبین کمتر می‌شود. لذا برنامه‌های آموزش تاب آوری و پیگیری خدمات سلامت از سوی کارکنان تیم درمان به ویژه پرستاران جهت کاهش بار مراقبتی و تحمل بهتر مشکلات در مراقبین می‌تواند کمک کننده باشد. از این طریق می‌توان انتظار داشت تا با کاهش بار مراقبتی مراقبین و ارائه‌ی مراقبت بهتر، زمینه‌ی ارتقای سلامت برای سالمندان مبتلا به COPD فراهم شود.

کلمات کلیدی: تاب آوری، بار مراقبتی، مراقبین خانوادگی، بیماری مزمن انسدادی ریه، سالمند

ABSTRACT

The association between caregiver burden and resilience in family caregivers of older adults with chronic obstructive pulmonary diseases (COPD)

Background and purpose : Family caregivers face a high burden when caring for a patient with a chronic illness. As caregiver burden is affected by the type of chronic disease, personality traits and environmental conditions, the present study aimed to examine "the relationship between caregiver burden and resilience in family caregivers of the elderly with COPD".

Methods: This is a descriptive cross-sectional study. 240 family caregivers referred to Babol Lung Subspecialty Clinic participated in the study. Sampling method was convenience. Data collection tools were resilience and care burden questionnaires. Data were analyzed using SPSS software version 18 and t-test, ANOVA, Pearson correlation coefficient and regression tests. The significance level was set at < 0.05 .

Results: The mean age of caregivers was 51.20 ± 11.84 years. The mean score of caregiver burden was also at a moderate level (i.e. 20.01 ± 6.46). A majority of the participants experienced low (55.8%) or moderate caregiver burden (43.8%). The mean score of resilience was at a high level (i.e. 77.85 ± 10.17). An inverse relationship was found between resilience and caregiver burden ($P < 0.05$). Also, significant relationships were found between caregiver burden and variables such as caregivers' age, gender, education level, occupation, income level, duration of caring for an older adult, and living arrangement ($P < 0.05$).

Conclusion: The results showed that with increasing resilience, the caregiver burden decreases. Therefore, resilience training programs and follow-up of health services by treatment team staff, especially nurses, can be helpful to reduce the care burden and better tolerate problems in caregivers. In this way, it can be expected that by reducing the care burden of caregivers and providing better care, health promotion will be provided for the elderly with COPD.

Keywords: resilience, care burden, family caregivers, COPD, older ad

